

Memo

Datum

14 december 2011

Van

André Jonker

Aan

College en gemeenteraad

Onderwerp

Toelichting aanpassing marktverordening

De Heerder Weekmarkt

Inleiding

De markt is de plaats voor de ambulante handel. Vroeger was dit van wezenlijk belang voor de gemeenschap. Hier is de laatste decennia verandering in gekomen. Dit komt deels door de opkomst van de grootgrutters. Maar ook de toegenomen mobiliteit van de consument speelt hier een rol bij. De Heerder weekmarkt is opgericht op 25 april 1912. Na ruim 30 jaar hield men het in september 1942 voor gezien. Later werd de markt op 1 april 1964 nieuw leven ingeblazen. In de jaren 90 heeft een herinrichting plaatsgevonden waarna de markt op zijn huidige locatie, Bonenburgerlaan en Kerkplein terecht is gekomen.

Bevoegdheid

Tegenwoordig is het aan de raad voorbehouden een marktverordening op te stellen. In deze marktverordening geeft zij het college een kader. De kaderlijnen zullen door het college in een marktbesluit uitgewerkt worden. Het college heeft alle verdere bevoegdheden om de gang van zaken op en om de markt te regelen.

Verordening

Het (voort)bestaan van de markt wordt bestuurlijk geregeld in de Marktverordening ca. Door de jaren heen is de verordening enkele keren aangepast. De huidige marktverordening stamt uit het jaar 2000. Onder deze Marktverordening vallen enkele andere regelingen. Dit zijn het Marktbesluit en het Branchebesluit. De marktwereld is de laatste 10 jaar aan grote veranderingen onderhevig. Binnen de VNG heeft de tijd ook niet stil gestaan. Men heeft in 2004 en in 2008 nieuwe concepten geschreven. De verbeterpunten van deze verordeningen zullen in onze verordening overgenomen worden. Ook de verbeterpunten die het CVAH in 2009 heeft aangedragen zijn in deze verordening worden opgenomen.

Twee versies

Sinds enkele jaren bestaat er een mogelijkheid om als bestuursorgaan een keuze te maken uit 2 varianten. De eerste variant is de markt volledig uitbesteden aan een extern organisatiebureau. Dit bureau neemt alle organisatorische verplichtingen op zich. Het enige dat een gemeente in zo'n geval hoeft te doen is een locatie aan te wijzen en de bevoegdheid per verordening aan het gekozen organisatiebureau over te dragen.

Hiernaast bestaat de traditionele variant, waarbij de gemeente zelf de organisator van de weekmarkt blijft. Wij achten deze variant beter aansluiten bij de behoefte van de gemeente, ook de rechtszekerheid lijkt hier iets beter te waarborgen. Organisatorisch verandert er dan ook weinig aan de Heerder weekmarkt.

Modelmarktverordening

Gekozen wordt om het model van de VNG (zo veel mogelijk) te volgen. Dit komt de rechtszekerheid ten goede. De standhouders weten hierdoor bij voorbaat waar men zich aan dient te houden, dit omdat het gros van de gemeentes het model hanteert. Ook kan naar de standaardtoelichting verwezen worden.

Wijzigingen

Een deel van de wijzigingen van de verordening zijn cosmetisch, zo wordt de verordening in de vorm gegoten die de standaard verordening van de VNG ook heeft. Hiernaast worden enkele kleine punten geüpdatet en aangepast.

De grootste verandering ten opzichte van het oude systeem is dat het eenvoudiger wordt voor de standhouders zich te laten vertegenwoordigen en zich te laten opvolgen. Dit werd in de praktijk echter al enige tijd gedaan.

Ook zal de anciënniteitslijst definitief geschrapt worden. Overigens is het nooit gelukt een definitief sluitende anciënniteitslijst te maken, omdat de gegevens niet eenduidig waren en de standplaatshouders elkaar betwistten. Voorgesteld wordt, in het vervolg, de (her)verdeling van plaatsen door de marktmeester te laten doen, dit in overleg met de standplaatshouders.

Standaardvoorschriften

In het marktbesluit zullen de op te leggen standaardvoorschriften opgesomd worden. Deze zullen in de vergunning opgenomen worden. Hierdoor komt het besluit Voorschriften verbonden aan een standplaatsvergunning op de weekmarkt, te vervallen.

Locatie

De markt wordt momenteel georganiseerd op het Kerkplein en de Bonenburgerlaan. Dit is niet altijd de marktplaats geweest. In het verleden is met de markt geschoven. Midden jaren 90 is zwaar ingezet op het vinden van de beste locatie voor de markt. Een tiental mogelijke locaties passeerde toen de revue. In 2007 werd opnieuw een poging ondernomen het centrum te verbeteren. Er was toen sprake van een verplaatsing van de markt naar het Dorpsplein. Hiervoor zou het pand van Van Setten en Van Loenen gesloopt worden. Deze plannen werden echter door de tijd ingehaald. Momenteel (2011) wordt (opnieuw) met het plan gespeeld om de markt, die aan het begin van deze eeuw wat kleiner is geworden maar de laatste jaren stabiel is, te hervormen. Hierbij is de wens een compacte en krachtige markt aan te kunnen bieden leidend. Een mogelijkheid hierbij kan zijn de markt volledig op de Bonenburgerlaan (vanaf Kerkstraat tot aan Kanaalstraat) te plaatsen. Hierdoor zal het Kerkplein vrijgehouden kunnen worden. Dit plan heeft enkele nadelen, waarvan de afzetting van een groter deel van het centrum als belangrijkste kan worden genoemd. Ook zal wat straatmeubilair verplaatst moeten worden. Hier komt ook bij dat de vestiging van de markt op de huidige locatie toen heel wat voeten in aarde heeft gehad. Gezien de geschiedenis (het procesverloop midden jaren 90) is het maar de vraag of een nieuwe verplaatsing van de markt soelaas biedt.

Kaart

De indeling van de markt is momenteel een (statisch) gegeven. Formeel krijgen standhouders een plaats toegewezen, die op een kaart aangegeven wordt. Vervolgens blijven de standhouders op die plaats staan. Wanneer er in het verleden een standhouder vertrok werd aanvankelijk aan de hand van de anciënniteitslijst gevraagd of men van plaats wilde veranderen. Later werd gebruik gemaakt van een intekenlijst waarmee men aan kon geven of men de vrijgekomen plaats wilde hebben. Dit was een bewerkelijke methode, want formeel kwam door de verplaatsing van een standhouder weer een nieuwe plek vrij. Om een lang verhaal kort te maken kon de hele opstelling van de markt dus veranderen, wanneer 1 standhouder vertrok.

Gezien de compactheid van de markt en het feit dat de eenheid niet te veel geweld aangedaan moet worden, wordt hier in het vervolg van afgezien. De doelstelling blijft echter dat er geen gaten in de opstelling moeten vallen en dat er bij voorkeur een gelijkwaardige nieuwe standhouder aangetrokken wordt, die eenvoudig zonder schuifwerk de vrijgekomen plaats in kan nemen. Mocht er verloop zijn dat invloed kan hebben op de indeling, dan zal overleg gevoerd kunnen worden met eventueel geïnteresseerde standplaatshouders, vervolgens zal de marktmeester een beslissende stem hebben. Hierbij is het het belangrijkste dat de markt een logische en overzichtelijk indeling blijft houden. Om tegemoet te komen aan de instelling om papierloos en digitaal te werken zal de indeling op een digitale kaart worden ingetekend. Deze kaart zal digitaal voor een ieder onbeperkt beschikbaar zijn. Wanneer er een wijziging optreedt zal dit in de online-versie van deze kaart worden bijgewerkt.

Marktmeester

De marktmeester heeft als primaire taak om het reilen en zeilen van de markt in goede banen te leiden. Hij is de schakel tussen de markt en de gemeente. Hij staat in nauw contact met zowel de kooplieden als de ambtenaar marktzaken, die de formele kanten in haar takenpakket heeft zitten. De bevoegdheden van de marktmeester zijn vastgelegd in de Instructie Marktmeester. De huidige instructie stamt uit 1991. Deze instructie zal verdwijnen omdat de inhoud in het marktbesluit wordt opgenomen.

Marktcommissie

De Marktcommissie is ooit in het leven geroepen als spreekbuis voor de standhouders wanneer het gaat om adviesbehoevende zaken. Formeel horen in deze commissie leden te zitten die de bevolking en de ondernemersvereniging vertegenwoordigen. Deze commissie kwam in het verleden regelmatig bij elkaar, om diverse zaken door te spreken en de gemeente van advies te voorzien. Hier kwam in 2003 een einde aan, omdat de commissie toentertijd verklaarde niet te willen vergaderen om het vergaderen. Vervolgens werd afgestapt van het periodiek overleg. Zoals hierboven kort aangehaald werd, is de commissie in 2007 bij elkaar geweest, toen overigens al in een afgeslankte vorm, om de voorgenomen verplaatsing naar het te ontwikkelen Dorpsplein te bespreken. Het college is van mening dat de marktcommissie een nuttig klankbord is. Hierom zal een commissie ingesteld worden die ad hoc bij elkaar geroepen kan worden om het college te adviseren over zaken die van belang zijn voor de markt als geheel. Hiernaast zal de commissie in ieder geval eenmaal per jaar bij elkaar komen om informeel met de portefeuillehouder te overleggen.

Toekomst

Hoewel weekmarkten over het algemeen een teruglopend bestaan leiden, geldt dit momenteel niet voor onze markt. Waarschijnlijk zal er door een inspannende werving nog wel een groeimogelijkheid zijn. De markt zal zich stabiliseren en waarschijnlijk zal het uit kunnen komen op een compacte levendige en consistente markt van rond de 20 standhouders. We hebben dan te maken met een stabiele kernmarkt, die naar verwachting nog jaren kan voortbestaan.

Conclusie

De Marktverordening gemeente Heerde 2012 is up tot date en toegeschreven naar de behoefte van zowel gemeente als standhouders. De verwachting is dat deze zeer efficiënt en effectief zal zijn. Ook de onderliggende besluiten zullen er aan bijdragen dat het voortbestaan van de markt gewaarborgd is.

NB

Naast deze markt bestaat er een zogenaamde Mini-markt. Deze mini-markt wordt iedere dinsdag gehouden op het Van der Pollplein te Wapenveld. Op de Mini-markt is de marktverordening niet van

toepassing, maar het standplaatsenbeleid. Dit omdat de mini-markt formeel geen markt is, maar een groep van maximaal 5 standplaatsen.